

TOP-LISTA

Može li nešto, hvaljeno kao 'karizmatično', a uzevši u obzir značenje pojma karizme kao dara koji zajedno s obdarenikom raste i biva plodnim, biti hirovite i trenutne naravi? Nije li onda unaprijed propao svaki pokušaj dogovora oko onih glazbenih izričaja kojima u liturgiji valja omogućiti prostora?

Mislav Kovačić

Jedan od kriterija s kojim je glazba neprestano suočena jest uspješnost. Čovjek jest biće dinamično i otvoreno, a rasti i razvijati se spada u njegovu bit. Normalno je pritom, za života ostvariti uspjeh u nečemu, realizirati nešto. Uspjeh je važan i u glazbi. Loše oblikovano glazbeno djelo jest promašaj, neuspjeh, nitko ga ne sluša i pada u zaborav. Kvalitetno glazbeno djelo, naprotiv, nadilazi kategorije svog vremena te se s uspjehom izvodi i nakon više stotina godina. Problem je u tome što se danas uspjeh vrednuje na način da je potrebno ostvariti njegov što veći intenzitet u što kraćoj jedinici vremena. Ograničivši se na područje glazbe, jedna od pojava koja ovome ide u prilog jest i tzv. top-lista.

O čemu se radi? Valja ukratko promotriti način na koji djeluje. U situaciji neprestane međusobne konkurentnosti, glazbeniku je u interesu napisati (skladati) pjesmu koja će se što je brže moguće probiti kao poznata, zauzimajući pritom mjesto na ljestvici slušanih i aktualnih pjesama. Konačni cilj jest popeti se na prvo mjesto ljestvice slušanosti i tamo se što je moguće duže zadržati. Tada (obično nakon nekoliko tjedana) pjesma na ljestvici polako pada prepuštajući svoje mjesto novijim i slušanijim pjesmama dok je konačno s ljestvice posve ne nestane.

Čini se da je, barem djelomično, ova pojava zahvatila i glazbu u Crkvi i to u onom segmentu gdje mladi crkvenu glazbu nesusjesno promatraju i vrednuju prema kriterijima koji su svojstveni kontekstu top-liste. To jest, razviti onaj tip skladbi kojima je svojstvena trenutna aktualnost te koje, zahvaljujući svojoj prodornosti za kratko vrijeme dosežu veliku razinu prihvaćenosti, slušanosti i 'popularnosti'

(ovaj izraz dolazi od latinskog pojma koji označava narod, dakle nešto što je narodno i masovno, nasuprot elitnom), a koje upravo radi tog cilja bivaju zaodjene u oblik koji je svojstven trenutnom idealtipu top-liste.

S tim u vezi potrebno je razvidjeti kriterije prema kojima se određuje poželjni idealtip tekstualno-glazbenog izričaja. Može li nešto, hvaljeno kao 'karizmatično', a uzevši u obzir značenje pojma karizme kao dara koji zajedno s obdarenikom raste i biva plodnim, biti hirovite i trenutne naravi? Nije li onda unaprijed propao svaki pokušaj dogovora oko onih glazbenih izričaja kojima u liturgiji valja omogućiti prostora?

Težiti za izričajem koji će se suočiti s mentalitetom top-liste i načinima njezinog djelovanja jest veliki izazov i u isto vrijeme velika hrabrost. Iluzorno je očekivati da će ovo pitanje biti riješeno u hipu. Zapravo je iluzorno očekivati da će to pitanje ikada biti u potpunosti apsolvirano. Poželjne značajke glazbenog izričaja (premda u osnovi jedinstvene pozadine) mijenjaju se velikom brzinom. No život, uza sve svoje potrebe koje se tiču trenutka svakodnevice, nije moguće svesti na načelo top-liste. Već je Pavao upozorio da smo osposobljeni za službenike Novoga Saveza Duha koji oživljuje (usp. 2Kor 3,6). A plod je Duha vjernost (usp. Gal 5,22), a ne hirovitost trenutačnih kriterija.

Buditi život i povjerene nam darove najprije u nama samima, a potom i u onih s kojima živimo, 'domaćima u vjeri' (usp. Gal 6,10) put je za iznalaženje onih (glazbenih) izričaja koji će moći izdržati kritiku hirovitosti top-liste. Ono što je nastalo kao rezultat suradnje sa životom, kako svojim, tako i životom zajednice

unutar koje se obdareni pojedinac razvija, u kojoj živi te iz koje i za koju stvara, ne može biti podvrgnuto hiru trenutka. No to od nas zahtijeva napuštanje komfora koji nas ispričava od zauzetosti te površnosti kojom smo skloni olako prihvatiti mentalitet top-liste. Uranjanje u dubinu postaje apsolutno jedina šansa za davanje prostora Duhu koji je nesvodiv na trenutne poželjnosti, ali zato kadar potpomagati napore zajednice, mladih i starih zajedno, u traženju glazbenog izraza koji će najbolje očitovati želju za mjerom punine Kristove (usp. Ef 4,13) a u konkretnom je pjevanju i nagovijestati.

11. festival Heferer

16. srpnja 2004. u 19.30 sati
Dvorska kapela sv. Trojstva dvorca Prandau-Normann, Valpovo
KARLO SLOBODAN FIO, violina
LJERKA OČIĆ, orgulje

23. srpnja 2004. u 19.00 sati
Župna crkva sv. Jakova apostola, Dicmo
ZBOR SESTARA MILOSRDNICA, Split
s. MIRTA ŠKOPLJANAC-MAČINA, orgulje

22. kolovoza 2004. u 19.00 sati
Župna crkva sv. Križa, Sv. Križ Začretje
MIRA VLAHOVIĆ, sopran
EDUARD KANCELAR, orgulje

27. kolovoza 2004. u 19.30 sati
Župna crkva Mučeništva sv. Ivana Krstitelja, Županja
VANJA LISJAK, trombon
ALEN KOPUNOVIĆ Legetin, orgulje

28. kolovoza 2004. u 19.30 sati
Franjevačka crkva sv. Križa, Osijek – Tvrđa
VANJA LISJAK, trombon
ALEN KOPUNOVIĆ Legetin, orgulje

